

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 1 / 30.11.2009 г.

Днес, 30.11.2009 г., подписаната **Мая Вапцарова – и.д. председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих административна преписка, образувана по доклад на дирекция “Мониторинг” относно едномесечен фокусиран мониторинг на предаването “Цената на истината” по програма “Нова телевизия” за спазване на Закона за радиото и телевизията (от 16.09.2009 г. до 15.10.2009 г.).

При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица на Съвета за електронни медии са констатирани нарушения на чл. 17, ал.2 и ал.3 от Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), извършени от **“Нова телевизия – Първи частен канал” АД** (наименование на програмата “Нова телевизия”), в предаването “Цената на истината”, както следва:

“Наблюдението беше осъществено от 16 септември до 15 октомври 2009 г. През този период бяха излъчени 9 броя от играта и 3 броя от коментарните студия.

Структурата на българската версия е аналогична с първообраза: използвани се еднакви кашове, сценографията е една и съща. Дословно се повтарят цели пасажки от текста /въведението е с постоянна поанта: “Останал ли е поне един честен човек в България?”/ и подлага на изпитание националното чувство на зрителите.

Реализаторите селектират участниците по техните предварителни разкази; определените да участват в играта отговарят на 50 въпроса, подложени на детектор на лъжата; водещият /Витомир Саръиванов/ задава 21 от вече детектираните въпроси на един участник в студио с публика, като за подкрепа, коментар и евентуална корекция са поканени близки, роднини и приятели на главния персонаж. Не е ясен регламентът, по който водещият задава неудобни въпроси и на тях. Целта на играта е посредством отговори, отчетени като истина, играчът да спечели по-голяма сума /максималната е 200000лв./, преминавайки през няколко нива. Въпросите не се подреждат според конкретно правило – в някои случаи най-шокиращият въпрос се появява още в първото ниво. Участникът има възможност да прекрати играта във всеки момент.

От 16 до 29.09.2009 г. бяха излъчени 4 броя в сряда и четвъртък от 20.00 ч. В три от тези четири броя бяха включени малолетни и непълнолетни със съгласието на техните родители. Селекцията на участниците според

скандалното в техните лични истории отразява стремежа на екипа да шокира аудиторията. Обвинения в отровителство, признания за ексцентрични сексуални преживявания, агресия, измами, ненавист към родителите, хомосексуален секс, безотговорност към децата, прелюбодеяния, клевети, перверзни сексуални фантазии, наркотици, лъжи и доминиращата над всичко жажда за пари – такава е палитрата на темите.

От 30.09 до 15.10.2009 г. бяха излъчени 5 предавания на запис на играта и 3 публицистични форми “Цената на истината лайф”, като играта се излъчва на запис във вторник и сряда от 21.00 ч, а коментарната форма – на живо в четвъртък от 20.00 ч. В този период в нито едно от предаванията не бяха включени малолетни и непълнолетни. С предаването на 30.09 се наблюдават опити да бъде преодоляна устойчивостта на оста секс-насилие-предателства, върху която е изграден форматът. Появяват се участници с по-сложни характери, чиито истории освен смущение, предизвикват и размисъл. Като цяло в периода прави впечатление тенденцията към по-умерен тон в “Цената на истината”. Тази тенденция се изразява най-вече в подбора на историите на участниците, което неизбежно освобождава езика на диалога от натурализъм и вулгаризми.

В коментарните предавания участниците и техните близки обсъждат с т.нар. “семеен съвет” и зрители на телефона някои проблеми, свързани с признанията, търсят обяснение и решение и получават препоръки. Включват се и мнения на съседни на участниците.”

“...Всички броеве на предаването от периода на наблюдението започват с цифрово обозначение “12” и текст “Внимание, родители! Препоръчителен родителски контрол”, като с това предварително указват за неподходящо за тази възрастова група съдържание, но и за час на излъчване след 22.00 ч.

Същевременно непълнолетни и малолетни бяха включени в три броя: като гости в студиото за подкрепа на участника на 16 и 23 септември, а на 24 септември беше заснета в документален епизод 11-годишната дъщеря след решението за развод на родителите /Роберт Симеонов и Малина/.

В броя, излъчен на 16.09, в разискванията около 10-ти отговор на участничката е въвлечен 16-годишният ѝ син, присъстващ сред подкрепящите я в студиото.....

За този брой на „Цената на истината”, както и за изданията на играта от 7 и 13 октомври са налице данни за нарушение на чл.17, ал.2 от ЗРТ в частта “Радио- и телевизионните оператори са длъжни да не допускат създаване или представяне за разпространение на предавания...насочени към увреждане на физическото, умственото и моралното развитие на малолетните и непълнолетните”, тъй като в ранния час на излъчването поне част от детската и юношеската аудитория е неизбежно пред екраните.”

Докладът и писмените възражения на “Нова телевизия – Първи частен канал” АД са разгледани на заседания на Съвета на 27.10.2009 г. и на 17.11.2009 г.

Като и.д. председател на Съвета за електронни медии считам, че са налице нарушения на чл.17, ал.2 от ЗРТ, тъй като телевизионният оператор е длъжен да не

допуска създаване или предоставяне за разпространение на предавания, насочени към увреждане на физическото, умственото и моралното развитие на малолетните и непълнолетните (чл.17, ал.2 от ЗРТ, in fine).

Разпоредбата на чл.17, ал. 3 от ЗРТ предвижда, че такива предавания, които могат да засегнат физическото, умственото и моралното развитие на малолетните и непълнолетните, следва да се излъчват между 23,00 и 6,00 ч. и да са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или да се идентифицират с визуален знак през цялото време.

Към настоящия момент операторът не излъчва предаването “Цената на истината” след 23,00 часа.

С оглед изложеното и на основание чл. 117, ал. 3, т.3 във връзка с чл. 117, ал. 2, т. 1 от Закона за радиото и телевизията

РАЗПОРЕЖДАНЕ:

“НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ – Първи частен канал” АД, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Искър, бул. “Христофор Колумб” № 41, ет. 6, представлявано от Карл Якоб Андерсон, да прекрати излъчването на предаването „Цената на истината” преди от 23,00 часа.

Настоящото разпореждане да се връчи на “Нова Телевизия – Първи частен канал” АД за изпълнение и да се публикува на интернет страницата на Съвета с цел разпореждането за прекратяване да стане обществено достояние.

Разпореждането подлежи на обжалване чрез председателя на Съвета за електронни медии пред Административен съд – София град в 14-дневен срок от деня на съобщението за изготвянето му.

Мая Ванцарова

И.Д.ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕМ